

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สรุปได้ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของนักวิจัย การสนับสนุนของโรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน กับความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.361 ถึง 0.666 โดยมีนัยสำคัญทุกค่า

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน (X_2) แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน (X_3) บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน (X_4) และคุณลักษณะของนักวิจัย (X_1) โดยเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.320 + 0.478X_3 + 0.448X_2 + 0.379X_4 + 0.364X_1 \text{ และ}$$
$$\hat{Z}_y = 0.566Z_{x3} + 0.530Z_{x2} + 0.449Z_{x4} + 0.431Z_{x1}$$

5.2 อภิปรายผล

ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการทำการวิจัยในชั้นเรียน เจตคติในการทำการวิจัยในชั้นเรียน บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียน คุณสมบัติของนักวิจัย การสนับสนุนของโรงเรียนในการทำการวิจัยในชั้นเรียน นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยพบว่าคุณสมบัติของนักวิจัยบรรยากาศในการทำการวิจัยในชั้นเรียน เจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนของโรงเรียนในการทำการวิจัยในชั้นเรียน ต่างก็ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา อึ้งสกุล (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12” พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนโดย รวมทุกด้านซึ่ง (วีระพล ฉลาดแย้ม, 2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียนครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู” พบว่าปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนคือ ไม่มีที่ปรึกษาในการทำวิจัย ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และที่ปรึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของบรรยากาศในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้การวิจัยในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน เนื่องจากครูมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงจะมีเอาใจใส่ในการศึกษาค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอ อยากรู้อยากเห็น อยากทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะครูเห็นความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้อะหว่างครูกับนักเรียน เห็นความจำเป็นและเห็นคุณค่าของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูรู้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและรู้วิธีการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนจะประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้ดีกว่าครูที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในชั้นเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ 2542 อันประกอบไปด้วย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศและ

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ “ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้” ซึ่งนภาพร สิงห์ต (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนการสอนรายบุคคลเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาหาความรู้ทางการวิจัยเพิ่มเติม แต่ขาดแหล่งความรู้ในโรงเรียน เอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัย และได้เสนอแนะให้หน่วยงานจัดฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติทางการวิจัย นอกจากนี้ครูยังมีความสนใจในการทำวิจัยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้โรงเรียนหรือที่บ้านจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนย่อมจะมีโอกาสช่วยให้ครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นซึ่งแสดงว่าครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับ ผู้บริหาร และนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จัดให้มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดีและพร้อมที่จะหยิบข้อมูลมาใช้ มีเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่เพียงพอสำหรับการทำวิจัยแต่ละเรื่อง มีครูที่ผ่านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาแล้ว มีวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย และมีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารยังมีส่วนในการช่วยให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนให้โอกาสบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการสม่ำเสมอ ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ (บัญชา อึ้งสกุล, 2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12” พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทุกด้านซึ่ง (วิระพล ฉลาดแย้ม, 2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู” พบว่าปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน คือ ไม่มีที่ปรึกษาในการทำวิจัย ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และที่ปรึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของบรรยากาศในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อทำให้การวิจัยในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. คุณลักษณะของนักวิจัย เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน จะเห็นว่าคุณสมบัติของนักวิจัยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับครูที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากนักวิจัยต้องเป็นคนที่ไม่หาความรู้อยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักระเบียบวิธีวิจัย มีจรรยาบรรณของนักวิจัย มีความปรารถนาจะให้สิ่งใดลุล่วงไปด้วยดี มีความทะเยอทะยาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาอันจะนำตนไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นครูที่จะเป็นนักวิจัยต้องมีความอดทน มีความพยายาม มีความตั้งใจจริง เอาใจใส่ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนแม้จะเป็นเรื่องยาก มีความเคารพต่อความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น มีความเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิ์ของนักเรียนหรือบุคคลอื่นที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีอิสระทางความคิดปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับ (Kochengorfor, 1994, p. 35) พบว่าเทคนิคของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ

การพิสูจน์ตัวเองถึงความต้องการของครู และการวางแผนแบบยืดหยุ่นสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เมื่อครูมีสมบัติของนักวิจัยก็จะส่งผลไปสู่การวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. การสนับสนุนของโรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการทำการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน การสนับสนุนของโรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนต้องมีห้องสมุด ตำรา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ มีวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอสำหรับการสอนแบบใหม่ ๆ มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับ (Keating and Others, 1998) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบจำลองของการวิจัยในชั้นเรียนของโปรแกรมการเตรียมการของครูจากการศึกษาพบว่า การศึกษาของครูสามารถเพิ่มพูนได้โดยการใช้ครูที่สอนเด็ก และสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน และมีขอบข่ายของตัวอย่างที่กว้างต่อการใช้เวลาและการจัดการศึกษา รูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนนี้ เสนอการวางรากฐานที่ไม่เป็นอคติต่อการตัดสินใจแต่เป็นกลางที่เหมาะสมระหว่างผลลัพธ์และนโยบายอื่นทางการศึกษา สอดคล้องกับ (นภาพร สิงห์ทัต, 2531) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเริ่มสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาหาความรู้ทางการวิจัยเพิ่มเติม แต่ขาดแหล่งความรู้ในโรงเรียน เอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยและได้เสนอแนะให้หน่วยงานจัดฝึกอบรม และฝึกปฏิบัติทางการวิจัย นอกจากนี้ครูยังมีความสนใจในการทำวิจัยเพิ่ม เพราะคณะกรรมการข้าราชการครูได้กำหนดให้ครูสามารถใช้ผลงานการวิจัยในการขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้อีกด้วย โรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดหาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอสำหรับการวิจัย มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการดำเนินการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเรื่องระบบการบริหารการจัดและกระจายบุคลากรตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีช่องทางหรือเครือข่ายสำหรับเผยแพร่และการติดต่อในการทำวิจัยในชั้นเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเสริมสร้างให้ครูมีแรงจูงใจ และเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน

5.3.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนสิ่งที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น วัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ ศูนย์ข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน และงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน

5.3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มอบเกียรติบัตร ให้ความดีความชอบแก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเสริมแรงในการทำงานเกิดการยอมรับผลการวิจัยจากเพื่อนครูด้วยกัน

5.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมาตรการที่จะส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ลดความขัดแย้งเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน และร่วมกันสรรค์สร้างงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบ แนวทาง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียน

1.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานในการวิจัยทางการศึกษา หรือการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

1.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพที่ประสงค์ของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1.4 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนในวิชาเฉพาะ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นต้น